

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 16 sierpnia 2022 r.
(OR. en)

11789/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0233(NLE)

RECH 465
ERAC 7
PI 99
EDUC 290
COMPET 651
IND 314
MI 619

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	9 sierpnia 2022 r.
Do:	Sekretariat Generalny Rady
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 391 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ZALECENIA RADY w sprawie zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 391 final.

Załącznik: COM(2022) 391 final

Bruksela, dnia 9.8.2022 r.
COM(2022) 391 final

2022/0233 (NLE)

Wniosek

ZALECENIE RADY

w sprawie zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

W 2008 r. Komisja wydała zalecenie w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeks postępowania dla uczelni wyższych i innych publicznych instytucji badawczych (C(2008)1329). Od 2008 r. krajobraz badań naukowych i innowacji znacznie się zmienił pod względem podmiotów i złożoności ekosystemów badań naukowych i innowacji, jak również pod względem wyzwań globalnych. Pandemia COVID-19 uwydatniła również pilną potrzebę wykorzystania i waloryzacji wiedzy w zakresie badań naukowych i innowacji wytworzonej w Unii Europejskiej (UE). Wymaga to od decydentów wyznaczenia nowych celów i dostarczenia zaktualizowanych wytycznych dotyczących waloryzacji wiedzy.

Zasady przewodnie w odniesieniu do waloryzacji wiedzy zastąpią zalecenie Komisji z 2008 r. i będą dotyczyć maksymalizacji wartości inwestycji w badania naukowe i rozwój poza tradycyjnym transferem wiedzy. Waloryzacja wiedzy opiera się na różnych kanałach¹ i obejmuje wszystkie podmioty w ekosystemie badań naukowych i innowacji oraz ich zasoby wiedzy. Zasady przewodnie pomogą również wypełnić luki w zakresie waloryzacji wiedzy w poszczególnych państwach członkowskich i zagwarantować, że obywatele we wszystkich państwach członkowskich będą mogli lepiej korzystać z wyników badań naukowych i innowacji.

W komunikacie Komisji z 2020 r. „Nowa europejska przestrzeń badawcza na rzecz badań naukowych i innowacji”² stworzono podstawy do opracowania i aktualizacji zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy oraz kodeksu postępowania dotyczącego inteligentnego wykorzystania własności intelektualnej do końca 2022 r. W zaleceniu Rady z 26 listopada 2021 r. w sprawie Paktu na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie³ waloryzację wiedzy określono jako jeden z priorytetowych obszarów wspólnych działań na rzecz europejskiej przestrzeni badawczej (EPB).

W konkluzjach Rady „Przyszłe zarządzanie Europejską Przestrzenią Badawczą (EPB)”, przyjętych 26 listopada 2021 r.⁴, zatwierdzono program polityki w zakresie EPB na lata 2022–2024. Program polityki w zakresie EPB obejmuje „Udoskonalenie wskazówek UE dotyczących lepszej waloryzacji wiedzy” jako działanie 7 w ramach EPB. Pierwszym wynikiem tego działania jest „opracowanie i zatwierdzenie wskazówek dotyczących waloryzacji wiedzy”.

Zasady przewodnie w odniesieniu do waloryzacji wiedzy będą dodatkowo wspierane przez dwa kodeksy postępowania zawierające bardziej szczegółowe wytyczne dotyczące wdrażania niektórych obszarów waloryzacji wiedzy dla podmiotów w ekosystemie badań naukowych i innowacji. W działaniu 7 w ramach EPB przewidziano opracowanie *kodeksu postępowania*

¹ [Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, *Research & innovation valorisation channels and tools: boosting the transformation of knowledge into new sustainable solutions* \[Kanały i narzędzia waloryzacji badań naukowych i innowacji: pobudzanie przekształcania wiedzy w nowe zrównoważone rozwiązania\], Urząd Publikacji, 2020 r.](#)

² COM(2020) 628 final.

³ Zalecenie Rady (UE) 2021/2122 z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie Paktu na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie, Dz.U. L 431 z 2.12.2021, s. 1.

⁴ Dokument Rady 14308/21.

dotyczącego inteligentnego wykorzystania własności intelektualnej oraz kodeksu postępowania dla naukowców zajmujących się normalizacją.

Zasady przewodnie opierają się na współtworzeniu przez podgrupę Forum EPB na rzecz waloryzacji wiedzy, powołaną przez nieformalną grupę ekspertów Komisji ds. Forum EPB na rzecz Transformacji.

Niniejszy wniosek dotyczący zalecenia Rady umożliwi przyjęcie wspólnego stanowiska w sprawie zasad polityki i środków służących poprawie waloryzacji wiedzy w UE bez wprowadzania prawnie wiążących przepisów.

Zasady przewodnie w odniesieniu do waloryzacji wiedzy będą wspierać zaktualizowaną strategię przemysłową dla Europy⁵ oraz Plan działania UE w zakresie własności intelektualnej⁶ poprzez podnoszenie świadomości społeczności badawczej na temat znaczenia zarządzania własnością intelektualną, promowanie skutecznego wykorzystania i wdrażania własności intelektualnej oraz zapewnienie łatwiejszego dostępu do aktywów chronionych prawem własności intelektualnej i ich wymiany. Będą one również wspierać inicjatywy w ramach Europejskiego Zielonego Ładu oraz wzmacniać powiązania między badaniami a normalizacją zgodnie ze strategią UE w zakresie normalizacji⁷. Zgodnie z komunikatem Komisji „Nowy europejski plan na rzecz innowacji” zasady przewodnie pomogą również wykorzystać różnorodne talenty, aktywa intelektualne i zdolności przemysłowe w Europie⁸. Pomogą one również w lepszej waloryzacji wiedzy na uniwersytetach i położeniu nacisku na umiejętności kreatywne i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, wspierając Europejską strategię na rzecz szkół wyższych⁹, europejski obszar edukacji¹⁰ i Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności¹¹. Ponadto zasady przewodnie są zgodne z konkluzjami Rady w sprawie oceny badań naukowych i wdrażania otwartej nauki przyjętymi 10 czerwca 2022 r.¹², w których sugeruje się, że ewolucja systemów oceny badań naukowych w Europie powinna uwzględniać waloryzację wiedzy. Ponadto zasady przewodnie wzmocnią zdolność systemów badań naukowych i innowacji do wspierania kształtowania polityki opartej na dowodach, administracji publicznej¹³ i lepszego stanowienia prawa¹⁴.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszej inicjatywy stanowią art. 182 ust. 5 i art. 292 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Zgodnie z art. 292 TFUE Rada może przyjmować zalecenia i stanowi na wniosek Komisji we wszystkich przypadkach, gdy Traktaty przewidują, że musi ona przyjmować akty na wniosek Komisji.

⁵ COM(2020) 102 final oraz COM(2021) 350 final.

⁶ COM(2020) 760 final.

⁷ COM(2022) 31 final.

⁸ COM(2022) 332 final.

⁹ COM(2022) 16 final.

¹⁰ COM(2020) 625 final.

¹¹ COM(2020) 274 final.

¹² Dokument Rady 10126/22.

¹³ SWD(2021) 101 final.

¹⁴ COM(2021) 219 final.

Art. 182 ust. 5 otwiera możliwość uzupełnienia działań przewidzianych w wieloletnim programie ramowym poprzez zapewnienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, stanowiącym zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, możliwości ustanawiania środków niezbędnych do realizacji europejskiej przestrzeni badawczej.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Zgodnie z art. 179 TFUE Unia Europejska (UE) ma na celu wzmocnienie swojej bazy naukowej i technologicznej przez utworzenie europejskiej przestrzeni badawczej, w której naukowcy, wiedza naukowa i technologie podlegają swobodnej wymianie, oraz sprzyjanie rozwojowi swojej konkurencyjności, także w przemyśle, a także promowanie działalności badawczej uznanej za niezbędną na mocy innych rozdziałów Traktatów. Art. 180 TFUE stanowi, że UE musi prowadzić szereg działań, które stanowią uzupełnienie działań podejmowanych przez państwa członkowskie. Obejmują one promowanie współpracy z przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczymi i uniwersytetami oraz między nimi, a także upowszechnianie i optymalizację wyników działań w dziedzinie unijnych badań, rozwoju technologicznego i demonstracji.

Zgodnie z art. 181 TFUE UE i państwa członkowskie muszą koordynować swoje działania w zakresie badań i rozwoju technologicznego, aby zapewnić wzajemną spójność polityk krajowych i polityki UE. W ścisłej współpracy z państwami członkowskimi Komisja może podjąć każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia takiej koordynacji, w szczególności inicjatywy mające na celu określenie wytycznych i wskaźników, organizowanie wymiany najlepszych praktyk i przygotowanie elementów niezbędnych do prowadzenia okresowego nadzoru i oceny. Parlament Europejski musi być w pełni informowany.

Celem zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy jest przyjęcie wspólnego stanowiska w sprawie zasad polityki i środków dla krajowych, regionalnych i lokalnych decydentów w celu poprawy waloryzacji wiedzy. Wdrożenie zasad przewodnich zapewni skuteczne przekształcenie danych, wyników badań i innowacji w zrównoważone produkty, procesy, usługi i polityki, które mają wartość społeczno-gospodarczą i przynoszą korzyści społeczeństwu. Proponowana inicjatywa jest zgodna z art. 179 i 181 TFUE, które nadają UE ogólne kompetencje do wspierania, koordynowania lub uzupełniania działań państw członkowskich w zakresie badań i rozwoju technologicznego. Kładąc nacisk na podnoszenie świadomości, wymianę najlepszych praktyk i wzajemne uczenie się w zakresie kluczowych aspektów waloryzacji wiedzy, niniejszy wniosek dotyczący zalecenia Rady przyczyni się do poprawy tworzenia wartości wynikającej z wyników działalności badawczo-innowacyjnej w państwach członkowskich, bez wprowadzania prawnie wiążących przepisów.

W trakcie konsultacji z państwami członkowskimi (w ramach Forum EPB na rzecz Transformacji, utworzonego jako nieformalna grupa ekspertów Komisji) i zainteresowanymi stronami wskazano również na potrzebę aktualizacji zalecenia Komisji z 2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz na potrzebę zmiany kulturowej, polegającej na odejściu od tradycyjnej koncepcji transferu wiedzy na rzecz waloryzacji aktywów intelektualnych wytworzonych w ramach szerokiego zakresu działań w dziedzinie badań naukowych i innowacji, obejmujących coraz większą liczbę współtworzonych przez różnego rodzaju podmioty w ramach ekosystemów badań naukowych i innowacji.

Zalecenie Rady zapewni wartość dodaną w procesie kształtowania polityki, nadając zasadom przewodnim większą widoczność w państwach członkowskich i wśród zainteresowanych stron. Ułatwi to przyjęcie przez UE stanowiska mającego na celu uzyskanie większej wartości społeczno-gospodarczej z wyników badań i innowacji.

- **Proporcjonalność**

Proponowane działania są proporcjonalne w stosunku do zamierzonych celów. Wniosek przyczynia się do osiągnięcia celów nowej europejskiej przestrzeni badawczej. Uzupełnia on działania państw członkowskich w zakresie waloryzacji wiedzy. Wniosek opiera się na poszanowaniu praktyk państw członkowskich i uwzględnia zróżnicowane podejście odzwierciedlające różne okoliczności gospodarcze, finansowe i społeczne państw członkowskich, jak również różnorodność systemów badań naukowych oraz odpowiednich instytucji i organizacji. Ponadto uznaje się w nim, że różne uwarunkowania krajowe, regionalne lub lokalne mogą prowadzić do różnic w sposobie, w jaki proponowane zalecenie będzie realizowane.

Zgodnie z art. 5 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej ani zakres, ani forma proponowanego zalecenia Rady nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia określonych w nim celów. Zobowiązania, które podejmą państwa członkowskie, nie są wiążące, a każde państwo członkowskie ma swobodę decyzji co do wyboru podejścia.

- **Wybór instrumentu**

Zalecenie Komisji z 2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy stanowiło punkt zwrotny dla wielu ośrodków wiedzy finansowanych ze środków publicznych. W badaniu opublikowanym w 2013 r.¹⁵ wykazano, że prawie wszystkie państwa (92 %) biorące w nim udział wskazały, że rządy krajowe i regionalne wspierały rozwój zdolności i umiejętności w zakresie transferu wiedzy na uniwersytetach i w innych publicznych organizacjach badawczych. Niektóre państwa członkowskie poczyniły strategiczne inwestycje w infrastrukturę i usługi związane z transferem wiedzy, takie jak biura transferu technologii i inni pośrednicy, a niektóre wdrożyły politykę dotyczącą własności intelektualnej, taką jak krajowy protokół własności intelektualnej w Irlandii. Pomimo tych osiągnięć UE nadal pozostaje w tyle za swoimi światowymi konkurentami w zakresie przekształcania pomysłów naukowych w innowacje¹⁶, a przepływ wiedzy w UE pozostaje niespójny¹⁷. Transformacja cyfrowa, otwarta nauka i otwarte innowacje radykalnie zmieniły ekosystem, w którym działają podmioty prowadzące działalność w zakresie badań naukowych i innowacji, a UE musi się do tego odpowiednio dostosować.

¹⁵ [Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, Barjak, F., Perrett, P., Es-Sadki, N., et al., *Knowledge transfer study 2010-2012: final report* \[Badanie dotyczące transferu wiedzy, 2010–2012: sprawozdanie końcowe\], Urząd Publikacji, 2014 r.](#)

¹⁶ [Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, *Science, research and innovation performance of the EU, 2020: 11 recommendations for a fair, green and digital Europe* \[Wyniki w zakresie nauki, badań naukowych i innowacji w UE, 2020 r.: 11 zaleceń dotyczących sprawiedliwej, ekologicznej i cyfrowej Europy\], Urząd Publikacji, 2021 r.](#)

¹⁷ [Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, *ERA progress report 2018: the European Research Area: advancing together the Europe of research and innovation* \[sprawozdanie z postępu prac w ramach EPB w 2018 r.: europejska przestrzeń badawcza: wspólne postępy w dziedzinie badań naukowych i innowacji w Europie\], Urząd Publikacji, 2019 r..](#)

W dokumencie roboczym służb Komisji z 2020 r. towarzyszącym komunikatowi Komisji „Nowa europejska przestrzeń badawcza na rzecz badań naukowych i innowacji”¹⁸ za wyjątkowe wyzwanie uznano poprawę transferu i waloryzacji wiedzy w UE. Brakuje nam kompleksowej europejskiej strategii waloryzacji, która określałaby kierunek i cele oraz zawierała wytyczne dotyczące zarządzania relacjami w zakresie badań naukowych i innowacji w celu zachęcenia do współpracy w zakresie waloryzacji, w tym porady dotyczące zarządzania własnością intelektualną i jej wykorzystania. Istnieje potrzeba uwzględnienia bardziej złożonych ekosystemów badań naukowych i innowacji oraz zaangażowania szerszego grona zainteresowanych stron i podmiotów w celu zapewnienia dynamicznych przepływów wiedzy.

Poprzednie zasady przewodnie z 2008 r. przyjęto w formie zalecenia Komisji. Instrumentem wybranym dla obecnych zasad przewodnich jest zalecenie Rady ze względu na kontekst polityczny, a zwłaszcza na potrzebę poprawy tworzenia wartości i zwiększenia społecznych i gospodarczych skutków badań naukowych i innowacji, jak stwierdzono w zaleceniu Rady „w sprawie Paktu na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie”. Zapewni to państwom członkowskim większe poczucie odpowiedzialności za zasady, zwiększy ich widoczność i zachęci do przyjęcia przez UE stanowiska mającego na celu uzyskanie większej wartości społeczno-gospodarczej z wyników badań i innowacji bez narzucania prawnie wiążących przepisów.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Opinie zainteresowanych stron były zbierane przy kilku okazjach. Obecny wniosek jest wynikiem procesu współtworzenia we współpracy z państwami członkowskimi w ramach Forum EPB na rzecz Transformacji (utworzonego jako nieformalna grupa ekspertów Komisji), w szczególności podgrupy Forum ds. waloryzacji wiedzy, która miała konkretne zadanie i niezbędną wiedzę fachową, aby doradzać Komisji w zakresie sporządzania zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy. W okresie od kwietnia do maja 2021 r. przeprowadzono ankietę „Zasady przewodnie w odniesieniu do waloryzacji wiedzy” skierowaną do państw członkowskich i państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego w celu zebrania informacji zwrotnych na temat aktualnej sytuacji i wpływu zalecenia Komisji z 2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy. W okresie od lipca do września 2021 r. przeprowadzono również konsultacje publiczne w sprawie zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy, aby uzyskać opinie szerokiego grona zainteresowanych stron¹⁹.

Wyniki tych konsultacji wyraźnie wskazują na potrzebę aktualizacji w celu wspierania zmiany kulturowej, polegającej na odejściu od tradycyjnej koncepcji transferu wiedzy na rzecz waloryzacji aktywów intelektualnych powstałych w wyniku szerokiego zakresu działań w dziedzinie badań naukowych i innowacji, obejmujących coraz większe współtworzenie

¹⁸ SWD(2020) 214 final.

¹⁹ [Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, Eerola, I., *Stakeholder consultation on the guiding principles for knowledge valorisation: report of the results* \[Konsultacje z zainteresowanymi stronami na temat zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy: sprawozdanie z wyników\], Urząd Publikacji, 2021 r.](#)

przez różnego rodzaju podmioty w ekosystemach badań naukowych i innowacji. W porównaniu z zaleceniem Komisji z 2008 r. wytyczne powinny zostać rozszerzone z uniwersytetów i publicznych organizacji badawczych na szerszy zakres podmiotów, takich jak indywidualni naukowcy, innowatorzy i przedsiębiorstwa każdej wielkości, administracja publiczna i społeczeństwo obywatelskie. Zwiększone współtworzenie i dzielenie się wynikami badań wymaga wczesnego rozważenia kwestii kontroli i własności wszelkiego rodzaju aktywów intelektualnych na każdym etapie procesu badań naukowych i innowacji.

Odpowiednie zainteresowane strony i organizacje parasolowe zaproszono do przedstawienia opinii na spotkaniu zainteresowanych stron EPB zorganizowanym 16 marca 2022 r. W niniejszym wniosku uwzględniono te opinie.

- **Ocena skutków**

W przypadku tego wniosku nie ma potrzeby dokonania oceny skutków i taka ocena nie została przeprowadzona. Jako działanie przedstawione w komunikacie Komisji „Nowa europejska przestrzeń badawcza na rzecz badań naukowych i innowacji” w znacznym stopniu opiera się ono jednak na pracach analitycznych i dowodach wspierających nową europejską przestrzeń badawczą (dokument roboczy służb Komisji z 2020 r. dołączony do komunikatu Komisji „Nowa europejska przestrzeń badawcza na rzecz badań naukowych i innowacji”). We wniosku stwierdzono, że podmioty prywatne i publiczne opracowały wiele strategii, instrumentów i środków na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym, które mają na celu poprawę transferu i waloryzacji wiedzy. Niemniej jednak bardziej skuteczna polityka waloryzacji wiedzy wymaga przejścia na bardziej holistyczne podejście w celu stworzenia wartości z wiedzy i przekształcenia wyników badań naukowych i innowacji w zrównoważone rozwiązania o wartości ekonomicznej i korzyści dla społeczeństwa.

4. WPLYW NA BUDŻET

Nie dotyczy.

5.ELEMENTY FAKULTATYWNE

Niniejszy wniosek, jako część planu działania w zakresie EPB, będzie podlegał odpowiednim mechanizmom monitorowania, oceny i sprawozdawczości określonym w tym planie.

Wniosek

ZALECENIE RADY

w sprawie zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292 zdanie pierwsze i drugie,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) 10 kwietnia 2008 r. Komisja przyjęła zalecenie w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeks postępowania dla uczelni wyższych i innych publicznych instytucji badawczych²⁰. Rada z zadowoleniem przyjęła i poparła zalecenie oraz kodeks postępowania w swojej rezolucji z 30 maja 2008 r.²¹ Zalecenie i kodeks postępowania łącznie stały się bodźcem do działania dla wielu ośrodków wiedzy finansowanych ze środków publicznych. Niektóre państwa członkowskie poczyniły strategiczne inwestycje w infrastrukturę i usługi związane z transferem wiedzy, takie jak biura transferu technologii i inni pośrednicy, a niektóre wdrożyły politykę dotyczącą własności intelektualnej, taką jak krajowy protokół własności intelektualnej w Irlandii. Dalsze działania promujące transfer wiedzy na szczeblu UE zostały opracowane w ramach Unii innowacji (2010)²².
- (2) W konkluzjach Rady w sprawie przyspieszenia przepływu wiedzy w UE, przyjętych 29 maja 2018 r.²³, uznano, że UE musi w pełni wykorzystać wytworzoną przez siebie odpowiednią wiedzę naukową i technologiczną oraz zapewnić skuteczniejszy transfer wyników projektów w zakresie badań naukowych i innowacji do społeczeństwa i przemysłu, aby zmaksymalizować wpływ inwestycji w badania naukowe i innowacje. Rada zachęca również państwa członkowskie do zbadania i podzielenia się najlepszymi praktykami w zakresie transferu wiedzy oraz wzywa Komisję do opracowania i wdrożenia strategii rozpowszechniania i praktycznego zastosowania wyników w celu dalszego zwiększenia dostępności i wykorzystania wyników projektów w zakresie badań naukowych i innowacji oraz przyspieszenia ich potencjalnego wykorzystania.

²⁰ C(2008) 1329.

²¹ Rezolucja Rady w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeksu postępowania dla uczelni wyższych i innych publicznych instytucji badawczych, 10323/08.

²² COM(2010) 546 final.

²³ Dokument Rady 9507/18.

- (3) Komunikat Komisji „Nowa europejska przestrzeń badawcza na rzecz badań naukowych i innowacji”, przyjęty 30 września 2020 r.²⁴, obejmuje wzmocnienie ekosystemów innowacji na potrzeby przepływu i waloryzacji wiedzy jako jeden z kluczowych celów nowej EPB oraz działanie polegające na „zaktualizowaniu i opracowaniu zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy oraz kodeksu postępowania dotyczącego inteligentnego wykorzystania własności intelektualnej”.
- (4) W nowej strategii przemysłowej dla Europy²⁵ i jej aktualizacji z 2021 r. podkreślono znaczenie zarządzania własnością intelektualną, w szczególności podniesienie świadomości społeczności badawczej w zakresie własności intelektualnej, oraz ogłoszono strategię dotyczącą normalizacji w celu wsparcia bardziej asertywnego stanowiska w sprawie interesów UE. Wśród kluczowych priorytetów planu działania UE w zakresie własności intelektualnej²⁶ znajduje się „promowanie skutecznego wykorzystywania i wdrażania własności intelektualnej”, jak również „zapewnienie łatwiejszego dostępu do aktywów chronionych prawem własności intelektualnej i ich wymiany”.
- (5) W strategii UE w zakresie normalizacji²⁷ podkreśla się znaczenie podnoszenia strategicznej świadomości normalizacyjnej wśród naukowców oraz wczesnego angażowania społeczności badawczej i innowacyjnej w normalizację, jako sposobu na rozwijanie odpowiedniej wiedzy fachowej i umiejętności. W strategii stwierdza się również, że do połowy 2022 r. Komisja opracuje kodeks postępowania dla naukowców zajmujących się normalizacją, aby wzmocnić powiązanie między normalizacją a badaniami naukowymi i innowacjami.
- (6) W konkluzjach Rady „Nowa europejska przestrzeń badawcza”, przyjętych 1 grudnia 2020 r.²⁸, z zadowoleniem przyjęto inicjatywę Komisji dotyczącą przeglądu zalecenia z 2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeksu postępowania zgodnie z nową strategią przemysłową dla Europy.
- (7) W zaleceniu Rady z 26 listopada 2021 r. w sprawie Paktu na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie²⁹ waloryzację wiedzy określono jako jeden z priorytetowych obszarów wspólnych działań na rzecz EPB. W Pakcie uznano również tworzenie wartości oraz oddziaływanie społeczne i gospodarcze za część wspólnego zestawu wartości i zasad dotyczących badań naukowych i innowacji w Unii, które państwa członkowskie powinny uwzględniać przy opracowywaniu swoich systemów badań naukowych i innowacji.
- (8) Program polityki w zakresie EPB na lata 2022–2024 załączony do konkluzji Rady „Przyszłe zarządzanie Europejską Przestrzenią Badawczą (EPB)”, przyjętych 26 listopada 2021 r.³⁰, obejmuje działanie polegające na „Udoskonaleniu wskazówek UE dotyczących lepszej waloryzacji wiedzy”. Pierwszym wynikiem tego działania będzie

²⁴ COM(2020) 628 final.

²⁵ COM(2020) 102 final oraz COM(2021) 350 final.

²⁶ COM(2020) 760 final.

²⁷ COM(2022) 31 final.

²⁸ Dokument Rady 13567/20.

²⁹ Zalecenie Rady (UE) 2021/2122 z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie Paktu na rzecz badań naukowych i innowacji w Europie, Dz.U. L 431 z 2.12.2021, s. 1.

³⁰ Dokument Rady 14308/21.

„opracowanie i zatwierdzenie wskazówek dotyczących waloryzacji wiedzy”. Działanie obejmuje również opracowanie kodeksu postępowania dotyczącego inteligentnego wykorzystania własności intelektualnej oraz kodeksu postępowania dla naukowców zajmujących się normalizacją, aby zapewnić bardziej szczegółowe wytyczne dotyczące sposobu wdrażania niektórych aspektów waloryzacji wiedzy.

- (9) Otwarta nauka³¹ jest standardową metodą pracy w ramach unijnych programów ramowych w zakresie badań naukowych i innowacji oraz kolejnym priorytetowym obszarem wspólnych działań w ramach programu polityki w zakresie EPB na lata 2022–2024. W zaleceniu Komisji w sprawie „dostępu do informacji naukowej oraz jej ochrony”³² zachęca się państwa członkowskie do ustanowienia i wdrożenia krajowych strategii rozpowszechniania i otwartego dostępu do publikacji naukowych oraz zarządzania danymi badawczymi, w szczególności za pośrednictwem europejskiej chmury dla otwartej nauki. W sprawozdaniu końcowym platformy polityki na rzecz otwartej nauki³³ wśród elementów, które musi zawierać wspólny system badawczy na rzecz innowacji, wymieniono zwiększenie świadomości wartości własności intelektualnej i zarządzanie aktywami własności intelektualnej. W konkluzjach Rady w sprawie oceny badań naukowych i wdrażania otwartej nauki, przyjętych 10 czerwca 2022 r.³⁴, sugeruje się, że ewolucja systemów oceny badań naukowych w Europie powinna uwzględniać waloryzację wiedzy.
- (10) W komunikacie Komisji „Europejska strategia w zakresie danych” przyjętym w dniu 19 lutego 2020 r.³⁵ wzywa się do wykorzystania szansy, jaką stwarzają dane, dla dobra społeczeństwa i gospodarki, oraz do wykorzystania tego potencjału w celu zaspokojenia potrzeb jednostek, a tym samym stworzenia wartości dla gospodarki i społeczeństwa. Innowacje oparte na danych przyniosą ogromne korzyści obywatelom, na przykład dzięki udoskonalonej medycynie personalizowanej, nowej mobilności oraz dzięki wkładowi w Europejski Zielony Ład.
- (11) W komunikacie Komisji pt. „Lepsze stanowienie prawa: połączenie sił na rzecz stanowienia lepszego prawa, przyjętym 29 kwietnia 2021 r.³⁶ podkreślono, że dowody naukowe są jednym z podstawowych elementów lepszego stanowienia prawa, mają kluczowe znaczenie dla sporządzenia prawidłowego opisu problemu, zrozumienia faktycznego związku przyczynowego i tym samym logiki interwencji, a także dla oceny skutków. Wysokiej jakości badań nie przeprowadza się z dnia na dzień, a zatem aby zapewnić dostępność właściwych dowodów, gdy są one potrzebne, należy lepiej przewidywać i koordynować zapotrzebowanie na dowody. Oznacza to również konieczność sprawniejszego mobilizowania i angażowania środowiska naukowego w ramach procesu regulacyjnego.

³¹ Otwarta nauka oznacza podejście do procesu naukowego oparte na otwartej współpracy, narzędziach i rozpowszechnianiu wiedzy, które zawiera elementy wymienione w rozporządzeniu (UE) 2021/695, Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 15.

³² Zalecenie Komisji (UE) 2018/790, Dz.U. L 134 z 31.5.2018, s. 12.

³³ [Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, Mendez, E., *Progress on open science: towards a shared research knowledge system: final report of the open science policy platform* \[Postępy w zakresie otwartej nauki: w kierunku wspólnego systemu wiedzy badawczej: sprawozdanie końcowe platformy polityki na rzecz otwartej nauki, Lawrence, R. \(redaktor\), Urząd Publikacji, 2020 r.](#)

³⁴ Dokument Rady 10126/22.

³⁵ COM(2020) 66 final.

³⁶ COM(2021) 219 final.

- (12) Wspieranie umiejętności przekrojowych, takich jak przedsiębiorczość, kreatywność, myślenie krytyczne i aktywność obywatelska, znajduje się wśród celów określonych w komunikatach Komisji w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r.³⁷, w sprawie Europejskiej strategii na rzecz szkół wyższych³⁸ oraz w sprawie Europejskiego programu na rzecz umiejętności służącego zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności³⁹. Ramy strategiczne europejskiego obszaru edukacji promują współpracę i wzajemne uczenie się między państwami członkowskimi i kluczowymi zainteresowanymi stronami, np. w formie grup roboczych.
- (13) Ekosystem badań naukowych i innowacji uległ głębokim zmianom od czasu zalecenia Komisji z 2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy. Potrzebna jest aktualizacja, aby skupić się na waloryzacji wszystkich zasobów wiedzy wytworzonych przez różnego rodzaju podmioty w dynamicznym ekosystemie badań naukowych i innowacji. Należy zająć się nowymi wyzwaniami, takimi jak coraz bardziej złożone łańcuchy wartości wiedzy, nowe możliwości rynkowe tworzone przez nowe technologie, nowe formy współpracy przemysłu ze środowiskiem akademickim i sektora publicznego ze środowiskiem akademickim oraz zaangażowanie obywateli, a także wzajemność w zarządzaniu aktywami intelektualnymi w kontekście międzynarodowej współpracy w dziedzinie badań naukowych i innowacji.
- (14) Różnorodność kanałów i narzędzi waloryzacji wiedzy⁴⁰ powinna być odzwierciedlona w celu zajęcia się kwestią zrównoważonego rozwoju, innowacjami społecznymi i politycznymi oraz zachęcania do wielodyscyplinarnej współpracy, która wykracza poza obszary technologiczne, obejmując takie dyscypliny jak nauki społeczne, humanistyczne i artystyczne, np. przyglądając się wzajemnym powiązaniom pomiędzy polityką społeczną i środowiskową lub gospodarczą i środowiskową.
- (15) Celem zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy jest przyjęcie wspólnego stanowiska w sprawie środków i inicjatyw politycznych mających na celu poprawę waloryzacji wiedzy w UE,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

ZASADY PRZEWODNIE W ODNIESIENIU DO WALORYZACJI WIEDZY

KONTEKST I ZAKRES

W 2008 r. Komisja Europejska wydała zalecenie w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeks postępowania

³⁷ COM(2020) 625 final.

³⁸ COM(2022) 16 final.

³⁹ COM(2020) 274 final.

⁴⁰ [Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, Research & innovation valorisation channels and tools: boosting the transformation of knowledge into new sustainable solutions \[Kanały i narzędzia waloryzacji badań naukowych i innowacji: pobudzanie przekształcania wiedzy w nowe zrównoważone rozwiązania\], Urząd Publikacji, 2020 r.](#)

dla uczelni wyższych i innych publicznych instytucji badawczych. Zalecenie to było skierowane głównie do publicznych organizacji badawczych⁴¹.

Waloryzacja wiedzy to proces tworzenia społecznej i gospodarczej wartości z wiedzy poprzez łączenie różnych obszarów i sektorów oraz przekształcanie danych i wyników badań w zrównoważone produkty i rozwiązania, które przynoszą społeczeństwu korzyści w postaci dobrobytu gospodarczego, korzyści dla środowiska, postępu i lepszego kształtowania polityki. Skupienie się na waloryzacji wiedzy sprawia, że konieczne jest rozszerzenie zakresu zalecenia z 2008 r., aby objąć cały ekosystem badań naukowych i innowacji oraz jego podmioty.

Waloryzacja wiedzy jest zmianą paradygmatu, wnoszącą nowe aspekty, które stworzą wartość istniejących i przyszłych badań naukowych, innowacji i aktywów wiedzy, w tym wiedzy ukrytej⁴². Waloryzacja wiedzy przyniesie korzyści dla kształtowania polityki oraz doprowadzi do powstania nowych sposobów monitorowania i oceny badań naukowych i innowacji poprzez opracowanie wskaźników i narzędzi pomiaru. Wpłynie na finansowanie badań naukowych i innowacji oraz zwiększy wartość nauki i badań oraz ich wyników. Waloryzacja wiedzy wymaga udziału podmiotów w ekosystemie badań naukowych i innowacji oraz użytkowników/beneficjentów wiedzy i innowacji, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania i ponownego użycia wiedzy z korzyścią dla społeczeństwa. Jako takie pojęcie to ma szersze znaczenie niż rozpowszechnianie, które obejmuje upowszechnianie i udostępnianie wiedzy i wyników.

⁴¹ Termin „publiczna organizacja badawcza” obejmuje zarówno wyspecjalizowane organizacje badań technologicznych, jak i instytucje szkolnictwa wyższego, które prowadzą działalność badawczo-rozwojową i szkolenia w zakresie badań (RDT) przy znacznym wsparciu finansowym ze źródeł publicznych i quasi-publicznych (np. organizacje charytatywne i non-profit) https://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/metcalfe_report5.pdf

⁴² Wiedza ukryta to każdy rodzaj wiedzy, który nie może być skodyfikowany i przekazywany jako informacja poprzez dokumentację, prace naukowe, wykłady, konferencje lub inne kanały komunikacji. Taka wiedza jest skuteczniej przekazywana wśród osób o wspólnym kontekście społecznym i fizycznej bliskości, jak wyjaśniono w sprawozdaniu OECD *Global Competition for Talent: Mobility of the Highly Skilled* [Globalna konkurencja o talenty: mobilność osób wysoko wykwalifikowanych], s. 9 streszczenia.

Zarządzanie aktywami intelektualnymi ma kluczowe znaczenie dla skutecznej waloryzacji wiedzy. Aktywa intelektualne obejmują wszelkie wyniki lub produkty powstałe w wyniku jakiegokolwiek działalności w zakresie badań naukowych i innowacji (np. patenty, prawa autorskie, znaki towarowe, publikacje, dane, wiedza fachowa, prototypy, procesy, praktyki, technologie, wynalazki, oprogramowanie itp.)⁴³. Koncentracja na zarządzaniu i ochronie praw własności intelektualnej ogranicza możliwości tworzenia wartości. Wykorzystanie pełnej wartości aktywów intelektualnych powstałych w wyniku działalności w zakresie badań naukowych i innowacji wymaga od organizacji prowadzących działalność w zakresie badań naukowych i innowacji zarządzania aktywami intelektualnymi w szerokim znaczeniu, zarówno tymi, które można chronić prawnie (patenty, prawa autorskie, znaki towarowe itp.), jak i innymi aktywami intelektualnymi, które można wykorzystać w działaniach waloryzacyjnych. Wymaga to opracowania strategii zarządzania i promowania konkretnych i przekrojowych umiejętności w celu wykorzystania pełnej wartości wytworzonych aktywów intelektualnych.

Otwartość jako zasada wspiera tworzenie wartości⁴⁴, a stosowanie narzędzi zarządzania aktywami intelektualnymi może prowadzić do lepszego wykorzystania wyników, pozytywnie wpływać na innowacje i zwiększać ogólną wartość dodaną wyników naukowych⁴⁵. W myśl zasady „otwarty w największym możliwym zakresie, zamknięty tylko w koniecznym” należy uznać, że zarówno otwarta nauka, jak i otwarte innowacje⁴⁶ wykorzystują narzędzia zarządzania aktywami intelektualnymi i czerpią z tych narzędzi. Rozsądne wykorzystanie wyników badań do tworzenia korzyści społeczno-gospodarczych również zwiększy ogólną wartość i znaczenie badań naukowych dla społeczeństwa.

Praktyki, procesy i umiejętności sprzyjające przedsiębiorczości oraz ułatwiające zaangażowanie obywateli, społeczeństwa obywatelskiego i decydentów, są niezbędnymi elementami udanych inicjatyw na rzecz waloryzacji wiedzy. Przekształcanie wiedzy w nową wartość, niezależnie od tego, czy dotyczy ona innowacji przyrostowych czy radykalnych, kształtowania polityki opartej na dowodach czy dobrostanu obywateli, wymaga postaw lub kultur proaktywnych/przedsiębiorczych oraz współtworzenia/zaangażowania międzysektorowego w połączeniu z działaniami przedsiębiorczymi na niektórych lub wszystkich etapach procesu waloryzacji. W ten sposób proces waloryzacji mógłby zainspirować do wprowadzenia dostosowań w systemach edukacyjnych, tak aby lepiej zapewniały one umiejętności, kompetencje i postawy prowadzące do większej kreatywności i tworzenia wartości społecznych. Opracowanie i stosowanie podejść zorientowanych na przedsiębiorczość i zaangażowanie/współpracę jest zatem kluczowe dla skuteczności waloryzacji.

⁴³ W stosownych przypadkach aktywa intelektualne mogą również obejmować wyniki i produkty działalności dydaktycznej.

⁴⁴ OECD, *Making Open Science a Reality* [Urzeczywistnianie otwartej nauki], OECD Science, Technology and Industry Policy Papers, nr 25, OECD Publishing, Paryż, 2015 r.

⁴⁵ [Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, *Open science and intellectual property rights: How can they better interact? State of the art and reflections: executive summary* \[Otwarta nauka i prawa własności intelektualnej: jak mogą lepiej współdziałać? Stan wiedzy i refleksje: streszczenie\], 2022 r.](#)

⁴⁶ Podstawowym założeniem otwartych innowacji jest otwarcie procesu innowacji dla wszystkich aktywnych graczy, tak aby wiedza mogła przepływać swobodnie i być przekształcana w produkty i usługi, które tworzą nowe rynki, sprzyjając silniejszej kulturze przedsiębiorczości, [Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, *Open innovation, open science, open to the world: a vision for Europe* \[Otwarte innowacje, otwarta nauka, otwartość na świat: wizja dla Europy\], Urząd Publikacji, 2016 r., s. 13.](#)

Procesy i metody przedsiębiorczości⁴⁷ to oparte na eksperymentach odkrycia, współtworzone działania przekraczające granice organizacyjne i obejmujące wiele uzupełniających się kompetencji. Takie procesy i metody wymagają niezbędnych umiejętności i zdolności społeczno-przedsiębiorczych, aby ułatwić transfer wiedzy społecznej poza komercjalizację. Wykorzystanie sieci koordynacji metod otwartych, narzędzi i instrumentów ze strategicznych ram europejskiego obszaru edukacji będzie stymulować waloryzację wiedzy i rozwój związanych z nią umiejętności.

Zasady przewodnie powinny zatem obejmować rozwój, wykorzystanie i zarządzanie praktykami, procesami i umiejętnościami w zakresie przedsiębiorczości na wszystkich poziomach społeczeństwa w sektorach prywatnym i publicznym zaangażowanych w waloryzację wiedzy. Ten nowy zakres wymaga od decydentów odpowiedniego dostosowania celów polityki i wprowadzenia nowych podejść niezbędnych do waloryzacji wiedzy. Niniejsze zasady przewodnie mają pomóc decydentom w państwach członkowskich w realizacji tego celu.

Zasady przewodnie zawarte w niniejszym zaleceniu dotyczą zatem inicjatyw politycznych skierowanych do wszystkich kategorii podmiotów z ekosystemów badań naukowych i innowacji, takich jak:

- środowiska akademickie, uniwersytety, organizacje badawcze i technologiczne oraz inne publiczne organizacje badawcze, a także akademie i stowarzyszenia akademickie;
- organizacje społeczeństwa obywatelskiego, obywatele i organizacje pozarządowe;
- inwestorzy prywatni, organizacje finansujące i inwestycyjne, w tym fundacje i organizacje charytatywne;
- osoby fizyczne, np. innowatorzy, badacze, naukowcy i studenci;
- przemysł, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), przedsiębiorstwa typu start-up, przedsiębiorstwa typu spin-off, przedsiębiorstwa scale-up oraz przedsiębiorstwa społeczne;
- pośrednicy (np. specjaliści ds. transferu wiedzy i technologii, inkubatory, parki naukowe, regionalne, krajowe i europejskie centra innowacji, eksperci ds. własności intelektualnej, konsultanci i specjaliści ds. wspierania innowacji, zespoły ds. komunikacji naukowej i zaangażowania politycznego, wiedza na rzecz polityki / organizacje doradztwa naukowego, specjaliści ds. zaangażowania obywatelskiego itp.);
- władze krajowe, regionalne i lokalne, decydenci oraz publiczni i prywatni dostawcy usług (np. szpitale, transport publiczny i dostawcy energii);

⁴⁷ Proces przedsiębiorczości jest tu postrzegany jako oparta na odkryciach metoda sprostania wyzwaniom i możliwościom związanym z rynkiem i społeczeństwem poprzez eksperymentalne rozwijanie aktywów intelektualnych w nowe i użyteczne wartości (innowacje) dla danej grupy zainteresowanych stron oraz wykorzystywanie tych aktywów intelektualnych.

- prywatne organizacje badawcze;
- infrastruktury badawcze i innowacyjne oraz najnowocześniejsze obiekty pilotażowe;
- organy normalizacyjne.

Poniższe zasady przewodnie sformułowano tak, aby można je było zastosować do wszystkich lub większości powyższych kategorii. Wdrażanie zasad musi być jednak dostosowane do docelowych podmiotów poprzez dokumenty kodeksu postępowania, które będą współtworzone z zainteresowanymi stronami. Każdy kodeks postępowania może być tematyczny (np. dotyczący aktywów intelektualnych, współpracy między środowiskiem akademickim a przemysłem lub między środowiskiem akademickim a sektorem publicznym) lub skierowany do jednego lub kilku z powyższych podmiotów (np. osób zawodowo zajmujących się transferem wiedzy, przedsiębiorstw typu start-up lub przedsiębiorstw różnej wielkości). Kodeksy postępowania skorzystają z wymiany ze Wspólnotą Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT).

ZASADY PRZEWODNIE

Niniejsze zasady przewodnie nie będą wiążące. Oznacza to, że stosowanie zasad przewodnich powinno odbywać się z poszanowaniem przepisów międzynarodowych i krajowych, jak również prawa UE (w tym zasad pomocy państwa) i powinny być one uwzględnione w działaniach zmierzających do tego, aby ramy prawne UE wspierały waloryzację wiedzy. Wszystkie zasady przewodnie muszą być stosowane z myślą o jak najszerszym zastosowaniu społecznym⁴⁸, w tym o wkładzie w zrównoważone społeczeństwo, zgodnie z wytycznymi UE dotyczącymi przeciwdziałania obcej ingerencji w badania naukowe i innowacje⁴⁹.

Waloryzacja wiedzy jest procesem złożonym, wymagającym znacznych zasobów w celu zapewnienia rozwoju i utrzymania w UE niezbędnego zakresu umiejętności i skalowalnego potencjału. Należy stale i na większą skalę inwestować w rozwój specjalistów i mediatorów w zakresie transferu wiedzy i pośrednictwa, którzy działają jako pośrednicy między odpowiednimi podmiotami w dziedzinie badań i innowacji. Szczególnie ważne jest zachęcanie MŚP poprzez silne regionalne ekosystemy innowacji oparte na uniwersytetach, jak również zachęcanie do proaktywności w przedsiębiorstwach typu start-up, przedsiębiorstwach scale-up i przedsiębiorstwach każdej wielkości oraz przekonywanie partnerów przemysłowych do podejmowania ryzyka.

Państwa członkowskie, decydenci i inne właściwe podmioty powinny podjąć następujące działania w następujących obszarach.

Waloryzacja wiedzy w polityce badań naukowych i innowacyjności

⁴⁸ Tam gdzie to możliwe i w zależności od kontekstu, działania związane z waloryzacją powinny uwzględniać potrzeby i korzyści dla społeczeństwa, oprócz tradycyjnych czynników napędzających zysk. Jednym z przykładów jest społecznie odpowiedzialne licencjonowanie, w przypadku którego licencjonowanie aktywów intelektualnych musi gwarantować, że ustalanie cen produktów i usług końcowych nie zmniejsza dostępności.

⁴⁹ [Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, *Tackling R&I foreign interference: staff working document \[Przeciwdziałanie obcej ingerencji w badania naukowe i innowacje: dokument roboczy służb Komisji\]*, 2022.](#)

- Zapewnienie istnienia krajowych struktur wsparcia, aby pomóc organizacjom uświadomić sobie zakres niniejszego zalecenia dotyczącego waloryzacji wiedzy, ocenić jego implikacje dla nich, uruchomić środki finansowe i niefinansowe w celu zastosowania go w praktyce oraz opracować niezbędne strategie i praktyki w celu jego wdrożenia i upowszechnienia.
- Zapewnienie zdefiniowania, wdrożenia i upublicznienia na poziomie organizacyjnym strategii politycznych i praktyk tworzenia wartości.
- Dopilnowanie, aby finansowane przez rząd działania w zakresie badań naukowych i innowacji uwzględniały możliwie najszersze społeczne wykorzystanie i waloryzację aktywów intelektualnych powstałych w wyniku działań w zakresie badań naukowych i innowacji oraz angażowały wszystkie podmioty ekosystemu, zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa.
- Wzmocnienie procesów i praktyk strukturalnych w zakresie wykorzystywania wyników badań i wiedzy naukowej do projektowania i wdrażania polityki publicznej oraz opracowywania i rewidowania norm.
- Promowanie równości, różnorodności i integracji w działaniach związanych z waloryzacją wiedzy, jej celami i osobami zaangażowanymi w takie działania, np. poprzez zróżnicowane zespoły badawcze i treści z zakresu badań naukowych i innowacji, które odzwierciedlają perspektywy, zachowania i potrzeby różnych grup społecznych.

Umiejętności i zdolności

- Promowanie i wspieranie rozwoju umiejętności i zdolności potrzebnych do opracowania i realizacji operacji waloryzacji wiedzy z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, od studentów, badaczy i wynalazców po profesjonalnych pośredników oraz od użytkowników technologii po decydentów.
- Zapewnienie istnienia programów wspierania mobilności między środowiskiem akademickim, przemysłem i sektorem publicznym w celu ułatwienia rozwoju umiejętności oraz wzajemnej wymiany kompetencji i praktyk między podmiotami zajmującymi się waloryzacją wiedzy na poziomie krajowym i unijnym.
- Zapewnienie, aby wiedza ukryta podmiotów wytwarzających aktywa intelektualne, które mają być waloryzowane, była częścią procesu waloryzacji. Oznacza to, że ważne jest promowanie podejść opartych na uczestnictwie, które umożliwiają włączenie talentów, umiejętności i wiedzy ukrytej do innowacji i waloryzacji.
- Zachęcanie i ułatwianie wielodyscyplinarnej współpracy wykraczającej poza obszary technologiczne i obejmującej takie dyscypliny jak nauki społeczne, humanistyczne i artystyczne, a także podejścia współtwórcze.

System zachęt

- Opracowanie odpowiedniego i sprawiedliwego systemu zachęt oraz zapewnienie tych zachęt wszystkim podmiotom ekosystemu badań naukowych i innowacji, w szczególności badaczom, innowatorom, studentom oraz pracownikom uczelni wyższych i publicznych organizacji badawczych, aby mogli oni uczyć się waloryzacji wiedzy, stosować ją i praktykować, a także przyciągać i zatrzymywać utalentowanych pracowników.
- Zapewnienie środków, dzięki którym MŚP, społeczeństwo obywatelskie, obywatele, użytkownicy końcowi i organy publiczne będą aktywnymi partnerami we współtworzeniu innowacji tworzących wartość dodaną, co poprawi dostęp do wiedzy i jej wykorzystanie oraz nabywanie umiejętności, a także zachęci do wspólnego eksperymentowania.

Zarządzanie aktywami intelektualnymi

- Zapewnienie zdefiniowania, wdrożenia i upublicznienia strategii politycznych i praktyk zarządzania aktywami intelektualnymi we wszystkich organizacjach zaangażowanych w waloryzację wiedzy.
- Podniesienie świadomości wśród uniwersytetów, organizacji badawczych, organów publicznych i przedsiębiorstw w zakresie znaczenia zarządzania aktywami intelektualnymi w środowisku międzynarodowym.
- Zapewnienie, aby aktywa intelektualne powstałe w wyniku działań w zakresie badań naukowych i innowacji finansowanych ze środków publicznych w UE były zarządzane i kontrolowane w sposób uwzględniający i maksymalizujący korzyści społeczno-gospodarcze, w tym wkład w zrównoważony rozwój całej UE.
- Zwiększenie świadomości i rozpowszechnienie praktyk i narzędzi zarządzania aktywami intelektualnymi w ramach otwartej nauki w celu ułatwienia wykorzystania wyników i danych na potrzeby innowacji.
- Zapewnienie skutecznego zarządzania aktywami intelektualnymi w procesach otwartych innowacji, np. poprzez pomoc w aktywnym tworzeniu portfela i wspieranie platform łączących ofertę i popyt na aktywa intelektualne w celu zmaksymalizowania wartości dla wszystkich zainteresowanych.

Przydatność w publicznych programach finansowania

- Zagwarantowanie, że rządowe finansowanie badań naukowych i innowacji uwzględnia i wzmacnia stosowanie zasad waloryzacji wiedzy w finansowanych badaniach naukowych.
- Rozważenie specjalnych programów finansowania w celu uzupełnienia finansowania badań naukowych, aby zapewnić stymulowanie waloryzacji na wczesnym etapie badań, wraz z wytycznymi dotyczącymi możliwości uzupełniającego finansowania waloryzacji wiedzy.

Wzajemne uczenie się

- Promowanie i wspieranie krajowych i międzynarodowych procesów i praktyk wzajemnego uczenia się w celu rozpowszechniania i zachęcania do dzielenia się najlepszymi praktykami⁵⁰, studiami przypadków, wzorcami do naśladowania, wyciągniętymi wnioskami i opracowywania wspólnych specyfikacji dotyczących waloryzacji wiedzy.
- Analiza porównawcza organizacji, ekosystemów i inicjatyw waloryzacji wiedzy, które odniosły sukces, w celu opracowania i promowania wspólnych koncepcji, modeli i zachęt służących jako wytyczne dla oceny i wdrażania zarządzania waloryzacją wiedzy i procesów waloryzacji wiedzy. Ponadto należy wykorzystać wiedzę fachową, sieci i wnioski wyciągnięte z odpowiednich organizacji, takich jak Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelktualnej, Europejski Urząd Patentowy, Europejska Sieć Przedsiębiorczości, EIT i ich wspólnoty wiedzy i innowacji oraz inne organizacje międzynarodowe, europejskie lub krajowe.
- Zachęcanie uniwersytetów i publicznych organizacji badawczych do łączenia swoich zasobów, wiedzy fachowej, danych i infrastruktury w różnych dyscyplinach, krajach i regionach w celu promowania większej liczby praktyk wzajemnego uczenia się.

Mierniki

- Zapewnienie, aby wystarczająca liczba wskaźników waloryzacji wiedzy odzwierciedlała i obejmowała nakłady, zachowania i efekty procesu waloryzacji, w tym cały zakres kanałów i ścieżek waloryzacji wiedzy. Upewnienie się, że przy określaniu wskaźników stosowane są odpowiednie mierniki ilościowe i jakościowe.
- Promowanie wspólnych działań na rzecz przyjęcia wspólnych, uzgodnionych definicji, mierników i wskaźników, aby pomóc w poprawieniu wyników UE w zakresie waloryzacji wiedzy, z uwzględnieniem różnic kontekstowych między państwami członkowskimi i podmiotami zajmującymi się waloryzacją wiedzy oraz specyfiki różnych sektorów.
- Zachęcanie, wspieranie i motywowanie organizacji dokonujących waloryzacji wiedzy do zbierania, dzielenia się i wykorzystywania mierników, które usprawniają proces uczenia się i poprawiają wyniki podmiotów waloryzacji wiedzy w UE.

Monitorowanie i ocena

- Zagwarantowanie, że praktyki monitorowania i oceny stosowane do oceny operacji waloryzacji wiedzy są przekrojowe, uwzględniają istniejące ramy i biorą pod uwagę wszystkie rodzaje korzyści dla różnych zainteresowanych

⁵⁰

[Repozytorium przykładów najlepszych praktyk jest dostępne na platformie waloryzacji wiedzy Komisji Europejskiej, która jest stale otwarta na zgłaszanie nowych przykładów najlepszych praktyk.](#)

stron oraz różne wyniki waloryzacji wiedzy, w tym wkład w zrównoważony rozwój.

- Opracowanie dalszych narzędzi monitorowania i oceny waloryzacji wiedzy w celu oceny postępów i dojrzałości aktywów intelektualnych oraz działań w zakresie innowacji podczas procesu waloryzacji wiedzy. Narzędzia te powinny dotyczyć zarówno tworzenia wartości, jak i wkładu w ukierunkowywanie społeczeństw na drogę zrównoważonego rozwoju. Po opracowaniu takiego modelu należy promować jego stosowanie i rozwijać synergię z innymi odpowiednimi środkami z zakresu polityki w ramach EPB.

Zalecenie Komisji z 10 kwietnia 2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeks postępowania dla uczelni wyższych i innych publicznych instytucji badawczych zostaje niniejszym uchylone.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*